

Cronica

Broșura

„Profilul teatral Ion Finteșteanu“ ne-a atras atenția nu numai prin binevenita și binegîndita antologie de fragmente teatrale de ieri și de azi, de aici și de-aiurea, care ni l-a oferit, într-un *digest* sonor, pe unul dintre cei mai „clasici“ (prin rigoare, desen limpede și ordine interioară) actori ai deceniilor din urmă; și nu numai prin intuiția cultă vădită de Florian Nicolau (aici, exegat potrivit la artistul potrivit), cînd a fost vorba atît de alegerea momentelor, cit și de explicarea lui Finteșteanu, sau prin ritmul impus emisiunii de către regizorul Titel Constantinescu; nu numai prin însușirile profilului în cauză, zic, ci și prin sugestiile pe care un asemenea mic spectacol ni le furnizează în legătură cu destiul „profilurilor“. De ce mi-a apărut emisiunea aceasta în chip de broșură sonoră intitulată *Ion Finteșteanu*? Și de ce simt nevoia ca această și celelalte „broșuri“ închinete actorilor să apară — la edițiile viitoare — mult adăugite? Poate, pentru că le văd — după imprimare radio — transformate, ca atîtea (nu prea multe) piese, în discuri de răsfoit-ascultat acasă. De aceea, celor ce se îngrijesc de editarea profilurilor, le-aș propune ca, pe lângă materia existentă astăzi, să adauge (sumarul permite) cuvîntul unui dramaturg (unor...), ale cărui texte au fost interpretate esențial de către actorul în cauză, cuvîntul unui regizor-colaborator de-o viață cu subiectul monografiei, cuvînte rostite de admiratori cunosători din țară și din străinătate, și altele, și altele, cite pot întregi un profil, transformîndu-l în portret.

Teatrul de noapte

Străduindu-se a replica televiziunii, care, datorită imaginii, „sfîdează“ (chiar fără ghilimele) posibilitățile radiodifuziunii, animatorii undelor de pretutindeni încearcă a descoperi terenuri inedite (și favorabile) pentru cîștigarea bătaiei cu *tele*. E o încercare în care-i întălesc cotidian și pe animatorii teatrului radiofonic bucureștean: capacitatea lor de reacție și invenție (am mai vorbit) nu mi se

pare cituși de puțin secată. Dimpotrivă. Observ, însă, un teren, adică un spațiu de joc încă virgîn din punctul de vedere discutat: acest spațiu e timpul. Mă gîndesc la ceasurile de noapte. Pentru că nici teatrele, nici televiziunea nu activează dîncolo de 11 și pentru că radio-ul rămîne la aceste ore singur (fără rivali!), iată, mi se pare, o șansă ca, paralel cu muzica sau știrile oferite ascultătorului, responsabilii teatrului să încerce (marcar să încerce) implantarea teatrului în acest răstimp nocturn. Cu două condiții: a) scuturarea de reflexul evasiantic care m-a convins că *spectacolul* e destinat orelor clasice de seară — 7—8—9—10... b) piese scurte.

Fîndcă public pentru asemenea spectacole există. E de ajuns să ne gîndim la toți aceia care, dînt-un motiv sau altul, sînt auditori reali sau potențiali de noapte și vom admite, sper, că scenarii precum *Marile secunde* de Nicolae Jianu sau *Lasă-mă să te visez* frumos de Costin Buzdugan, ca să mă limitez la două dintre emisiunile programate în ultima vreme, ar fi rimat cu dorințele ascultătorului. Pe de altă parte, introducerea teatrului nocturn ar avea darul — cine știe? — de a stimula (ia să ne gîndim nițel la oamenii nopții) cîteva texte dramatice anume *despre și pentru* — să zicem — „soferii de pe marile autocamioane, care...“

Radio Iași

Acolo sus, diminețile, scenariu de Natalia Dănilă, în regia excelentei Cătălina Buzoianu, care — paralel cu facultățile sale de plasticizare — dovedește și o bună înțelegere a *artei sunetului*, ne-a adus atît un condei nu prea cunoscut nouă pînă acuma, dar cu daruri de spirit și tehnică ce-l vor face, fără-ndoială, cunoscut, cit și o întîlnire cu Iașul teatral. Fericită inițiativă. De la prăvălia invitată în Capitală, s-a trecut, grație studiourilor de dîncolo de Chitila, la creații debucureștenizate în întregime: totul, și text, și regie, și interpretare (buni, Sergiu Tudose, Constantin Popa, Puiu Vasiliu, Violeta Popescu, Petrică Ciubotaru, Emil Coșeriu, Păpă Panduru), și sunet, și muzică, și „efecte“ (mai pîrpirii, acestea, dar cred că din cauza aparatului care nu e încă la nivelul „Nuferilor“) vin de la Iași și vin — nu-i o vorbă forțat-circumstanțială — cu „tonul“ moldovean al locului.

M. Alexandru